

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0.50, voor el-
ken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abbonement ta fl. 2,— pa tres luna.
pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Mar-
tin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0.50, cada regel mas
7½ cts.

[Curaçao, 25 Sept.

ONZE TOESTAND VERBETERD?

De kabel bracht ons het volgende telegram uit den Haag, gedateerd 21 September:

„De Nederlandsche Regeering houdt zich veel minder dan voor eenige dagen bezig met de moeilijkheden met Venezuela. Mr. van SWINDEREN, Minister van Buitenlandsche Zaken, is naar Wiesbaden vertrokken. Een officieele nota vermeldt, dat de jongste mededeeling, welke Holland richtte tot Venezuela, den toestand verbeterd heeft.”

Bij het vernemen van dit bericht heerschte er op Curaçao algemeene verslagenheid. Verbaasd vroeg men elkander af, waarin dan toch die verbetering van onzen toestand bestond? Hier hebben wij daarvan nog niets gemerkt. Of zou daarmee de toeschietelijkheid van Castro in kleinere, ondergeschikte punten, wat het passagiersverkeer tusschen Venezuela en Curaçao betreft, bedoeld zijn?

Het waren niet alleen de zwartgallige pessimisten, maar ook de ouderen van dagen, die zich een vroeger optreden van Nederland tegenover Venezuela herinnerden, die vreesden, dat van een krachtig optreden wel weer niets zou komen. En dan? Opnieuw zou Curaçao gestuit worden in zijn natuurlijke ontwikkeling als doorvoerhaven van Venezuela, opnieuw zou onze natuurlijke rijkdom, onze prachtige ligging en veilige haven, onbenut blijven en schatten worden uitgegeven om de Kolonie met kunstmiddelen, landbouw, visscherij en mijnontginning er boven op te helpen.

Wij mogen niet ontkennen, dat onze eerste indruk even teleurstellend was, als die van het meerendeel der burgers. Reeds van te voren vreesden wij, dat de geheele maritieme demonstratie weer op niets zou uitloopen, reden waarom wij herhaaldelijk waarschuwden, dat Nederland zich toch niet tevreden zou stellen met lapmiddeljes van den kwakzalver. De pijn moet niet voor een oogenblik met een zacht zalfje verdoofd worden, opdat de arme lijder niet langer kerne en de geheele omgeving er bij te pas roepe, maar de kanker, welke reeds jarenlang aan de natuurlijke ontwikkeling van onze Kolonie knaagt, moet met wortel en tak worden uitgesneden. Het handelsverkeer tusschen Curaçao en Venezuela moet nu voor goed en afdoende worden geregeld. Het prestige van onzen Nederlandschen naam, de eerbied voor de Nederlandsche Vlag moet worden hersteld.

Onze ellende is groot, maar gaarne verduren wij die nog een paar maanden, mits wij voor de toekomst zekerheid erlangen, dat Curaçao, de noodlijdende Kolonie van het Koninkrijk der Nederlanden, niet langer zal zijn overgeleverd aan de willekeur van Venezolaansche despoten, maar zich natuurlijk ontwikkelen kan als doorvoerhaven en stapelplaats van Venezuela. Dat is de natuurlijke bestemming van Curaçao, door geografische ligging onzer eilanden en plaatselijke toestanden van onze naburen als door de natuur zelve aangegeven.

Een afdoende regeling in dezen zin hadden wij van Nederlanders optreden verwacht. En met reden. Zoowel de buitenlandsche als de Nederlandsche Pers versterkten ons in onze verwachtingen, nog verhoogd door de verschillende uitslatingen van den Minister van Buitenlandsche Zaken in Tweede en Eerste Kamer en in de Pers. Wij mochten de voldoening smaken, dat men eindelijk onzen toestand zuiver had ingezien. Handel en scheepvaart zijn de hoofdbronnen van Curaçao's bestaan. Handel en scheepvaart voornamelijk met Venezuela. Landbouw, visscherij, mijnontginning zijn en blijven slechts

hulpmiddelen, waarvan de goeden invloed op de algemeene welvaart niet mag worden onderschat, maar die toch altijd op de tweede plaats zullen komen.

Moeten wij nu besluiten uit het korte kabelbericht, dat aan onze gegronde hoop de bodem werd ingeslagen en al onze redelijke verwachtingen in duigen zijn gevallen?

Dat de Nederlandsche Regeering zich thans minder bezighoudt met de Venezolaansche quaestie dan vroeger, is geheel natuurlijk. De Nota's zijn opgemaakt en verzonden, het antwoord van Castro moet nu eerst worden afgewacht. Voor Z. Exc. den Minister een welkome gelegenheid eens te gaan uitrusten te Wiesbaden, en wie weet, aldaar onbespied met Deutsche Autoriteiten eens verder af te spreken.

Betekenis en bedoeling van de officieele nota, dat de jongste mededeeling, welke Holland richtte tot Venezuela, den toestand verbeterd heeft, ontgaan ons echter ten eenenmale. Zij is veel te vaag om er ook maar iets met zekerheid uit te kunnen besluiten. Dat Holland nu verder van een gewapend optreden af zou zien, zooals sommigen er uit meenden te mogen afleiden, kunnen wij er met den besten wil niet uit lezen.

Nederland, een der kleine Mogendheden van Europa, zal toch niet in volle wapenrusting uittrekken, om na een paar holle dreigementen weer heel kalm af te druipen en in de tent te kruipen. Dat zou toch werkelijk ten aanschouwe van geheel de beschaafde wereld een al te zotte, bespottelijke en belachelijke vertooning zijn. Men moet wel aannemen, dat Nederland wist, wat het kon en des noods mocht, vóór het in 't openbaar gewapend optrad.

Vóór dat de Heemskerk uittrok was alles met de verschillende Mogendheden reeds geregeld.

Dat een der Mogendheden, Duitschland bijv., nu het op een treffen stond, onze kanonnen zou komen vernagelen, is niet aan te nemen. Van te voren wist Holland, hoe ver het gaan kon om Monroeer en Europeesch evenwicht niet te schenden en zijn eigen eer en rechten te verdedigen.

Het eenige, wat wij kunnen aannemen is, dat Castro, die vroeger verklaard had geen verdere onderhandelingen te willen voeren, alvorens hem volledige genoegdoening zou zijn geschonken, thans door de verklaringen uit Nederland in zooverre tot rede is gebracht, dat hij van de zeer onmogelijken eisch afziet, en weer bereid is met Nederland te onderhandelen.

Maar Nederland blijft het antwoord van Castro GEWAPEND afwachten.

Kunnen wij voor het oogenblik nog meer eischen? Men zal toch niet zoo onbillijk wezen te verlangen, dat onze oorlogsschepen maar vast met een blokkade of een bombardement beginnen. Zulk een optreden is een beschaafde Natie geheel onwaardig.

Eerst afwachten, of CASTRO de redelijk gestelde eischen van Nederland wil voldoen; eerst na weigering daarvan zal Nederland met geweld hem daartoe dwingen. De gestelde termijn, 1 November, is echter nog ver genoeg verwijderd, dan dat wij hier reeds voorbereidselen zouden kunnen zien. Wat het ultimatum van Nederland aan Venezuela inhoudt, is tot dusverre aan niemand bekend. Hoe zwaar het ons ook valt, zoo lang in onzekerheid te blijven, wij kunnen niet anders dan geduld oefenen en met vertrouwen afwachten wat er verder zal gebeuren.

Wij geven de hoop nog niet op, dat Nederland de verhouding tusschen Curaçao en Venezuela ditmaal afdoende zal regelen, geen half werk zal verrichten, maar flink doortast. Nooit was de gelegenheid daartoe zoo gunstig als thans. De gehele beschaafde wereld keurt het goed, verlangt er zelfs naar, en zal Nederland dankbaar zijn, als het

dat zaakje in Venezuela eens opknapt. Nederland kan op het oogenblik zich laten voorlichten door uitstekende deskundigen, door den Heer DE REUS en BARON VAN ASBECK, en beschikt over voldoende strijdkrachten.

Zelden zal zulk een schoone gelegenheid zich opnieuw voordoen. CASTRO zal in het begin wel zoete broodjes bakken en poeslief doen, maar de Heer DE REUS en BARON VAN ASBECK kennen die grimassen en weten wat die spaansche ridderlijkheid beteekent.

Wij zullen wel een tijdje doormaken, dat schijnbaar alles met een sissert af zal loopen, maar als de oorlogsbloot slechts hier blijven, zal de aap wel uit de mouw komen. Met CASTRO valt niet te onderhandelen, hij is geheel onbetrouwbaar, doet toch wat hij wil, stoort zich aan geen tractaten.

Als Nederland zich niet met een kluitje in 't riet laat sturen, zal ten slotte toch de vrede met wapengeweld moeten worden bevochten en door een krachtig toezicht geaarborgd blijven.

Dat wij hier op Curaçao, die CASTRO kennen, liefst onmiddellijk met het laatste zouden beginnen, omdat het er ten slotte toch van zal moeten komen, is begrijpelijk, maar evenzeer dat Nederland slechts geleidelijk en voor iedereen duidelijk daar toe moet gedwongen worden door onredelijken eisch van Castro.

En wie weet, hoe spoedig nog onderhandelingen zullen volgen, van den strijd bespieden. Wat wij van harte hopen.

Betere hulp voor Curaçao dan die van oorlogsschepen.

Lach niet, maar lees, wat een onbekende C schrijft in de Delftsche Courant van 15 Aug. II.

„Het werkelijk belang van Curaçao, „dat waar het eigenlijk om gaat”, heeft niet in de eerste plaats iets uit te staan met de vraag of Venezuela al dan niet wordt gedwongen, van Curaçao's middenstandersdiensten in den handel gebruik te maken.

Zij, die nu over onze nationale eeroepen, mogen de voldoening erlangen, dat president Castro wordt afgestraft. Maar dat moet men geheel afgescheiden houden van de vraag, wat er gedaan moet worden voor Curaçao's levensbelangen. In geen geval mag men doen, alsof bij een soort van oorlog met Venezuela Curaçao's eerste levensbelangen baat zouden kunnen vinden. De kwestie met president Castro en de aan Curaçao te verlenen hulp zijn twee dingen, die geheel afzonderlijk staan.

Laat men tegenover Castro doen wat men wil, doch laat dit incident tevens de oogen van Nederland openen voor het feit, dat op Curaçao de bakens moeten worden verzet en dat men geen oogenblik langer onverschillig mag zijn voor een herleving van den landbouw op Curaçao.

Die alleen is alle geld waard, dat men er in zou moeten steken. Laat vooral de verontwaardiging tegenover Castro dit punt niet alweer op den achtergrond dringen. Voor irrigatiewerken op Curaçao is het geld beter besteed dan voor Castro's tuchtiging. En zoowel ons belang als een beter soort nationale eer is er meer mee gediend.

Men behoeft Curaçao waarlijk niet te laten wachten op een internationale conferentie, of op arbitrage, of andere nog denkbare middelen in zake de kwestie met Venezuela, middeelen, die ten slotte zouden blijken, toch aan Curaçao de ware hulp niet te brengen. Het maken van een aanvang met afdoende hulp voor Curaçao kan dadelijk geschieden, geheel afgescheiden van de Venezolaansche kwestie. Het maken dier scheiding kan slechts aan een dier-tige beoordeeling ten goede komen.”

En in hetzelfde blad van 22 Aug. schrijft C.

„Voor zoover mij bekend is, dragen alle pogingen, tot dusver in die richting op Curaçao gedaan, het karakter van proefnemingen op kleine schaal met aanplant van cultuurgewassen onder het bestaande klimaat. Die pogingen komen dus geheel niet in aanmerking bij mijn beschouwingen.

Voor al van de zijde van Fransche geleerden, die zich op dit terrein bewegen, wordt met klem betoogd, hoezeer voor mogelijkheid van bebouwing met cultuurgewassen een behoorlijke boschbouw eerste voorwaarde is. Bebossching der hoogten in de eerste plaats komt hier in aanmerking. Het geheele klimaat, wat den regelmaat van den regenval en de vermeerdering daarvan betreft, wordt door een dergelijke bebossching gewijzigd. Deze zou op Curaçao moeten voorafgaan aan de proeven met cultuurgewassen om hoop te geven op groote resultaten.

Wederbebossching der hoogten op Curaçao, op groote schaal, zou stellig veel geld kosten, maar als de staat er iets afdoends voor den landbouw wil doen, is dat de eenige weg. En als de staat de middelen geeft, kan het een werkverschaffing worden, die wel degelijk—zoolang de vruchten ervan nog niet zijn te plukken—directe hulp is voor de bevolking beteekent.

„Vindt wordt verwaarloosd, is ten onrechte gedomd, gelijk eenmaal in Aruba is gebeken en nog heden ten dage in Spanje blijkt. Geen proeven met cultuurgewassen, maar bebossching heeft ook Curaçao noodig.”

Lezer, wat zullen wij hierop zeggen?

Nu, dan kunnen wij boven de Emma-brug wel een groot bord laten plaatsen met de woorden:

Gij die hier binnen treedt,
Laat alle hoop maar varen.

Luitenant SNIDERS, de beproefde kampioen van, de wakkere strijder voor Curaçao, beantwoordt dezen Heer C. en schrijft:

„Indien C. gedurende de laatste 7 jaren de geschiedenis van Curaçao gevolgd had, dan zou het hem niet onbekend zijn, dat gedurende dat tijdperk het streven van ons Koloniaal Bestuur juist is geweest te trachten de kolonie onafhankelijker te maken van den handel op de naburige republieken door bevordering van den landbouw.

Dan zou het hem niet onbekend zijn, dat onze regeering in de laatste 7 jaren, ieder jaar duizende guldens voor dat doel heeft uitgegeven; helaas zonder noemenswaardige resultaten.

Of dit laatste te wijten is aan het beginsel of aan de wijze waarop het werd beproefd, is eene zaak welke wij hier buiten bespreking zullen laten.

Onze kolonie verkeert thans in hoogten nood. Eerst moeten wij de zaak met Venezuela klaar spelen en wanneer alle middelen langs diplomatieken weg gefaald hebben (wat tegenover Castro wel het geval zal zijn), dan kan dit niet anders dan door Castro, met onze oorlogsschepen, te dwingen onzen handel niet meer te belemmeren.

Dat eischt de groote nood in de kolonie; dat eischt de eer van onze vlag; dat eischt ons prestige in de kolonie en tegenover het buitenland.

Zijn we met Venezuela klaar, dan is het onze plicht te trachten onze arme kolonie met inspanning van alle krachten er boven op te helpen, door bevordering en van handel en scheepvaart, en van den landbouw en van de nijverheid.

C. wil nu eerst het klimaat wijzigen door wederbebossching der hoogten van Curaçao.

Het schijnt C. niet bekend te zijn dat door het Bestuur ook bebossching

proeven genomen zijn; doch eveneens zonder resultaat.

Waar C. echter spreekt van wederbebossching der hoogten, zal hij hebben te bewijzen, dat er vroeger op die hoogten wel bosschen waren.

Welke geschiedkundige bronnen heeft C. geraadpleegd?

In de verslagen van vroegere tijden en in de oude familie-papieren op Curaçao wordt steeds geklaagd over langdurige droogte en de dorheid en kaalheid van den bodem.

De eerste gouverneur van Curaçao Juan de Ampues schreef reeds in het jaar 1513, dus reeds 14 jaar na de ontdekking van Curaçao, naar Spanje, dat men Curaçao maar gerust moest houden voor een nutteloos eiland. Hij, Gouverneur, had er op last van zijn gouvernement reeds duizende dukaten aan besteed, maar er geen halve cent (maravidi) van terug gezien.

Hieruit blijkt, dat die bosschen er dus in ieder geval vóór de ontdekking van Curaçao geweest moeten zijn.

Heeft C. soms gesnuffeld in de oude geschiedboeken der Indianen?

Het spijt mij echter C. niet te hebben kunnen overtuigen, dat met behulp van onze oorlogsschepen wel degelijk directe hulp verleend kan worden. Ik verwijs C. naar den Curaçoeschen brief, voorkomende in het „Nieuws van den Dag” van Woensdag 19 Aug. jl. 1e blad.

Na lezing van dezen brief zal het C. duidelijk zijn, dat met die hulp een paar firma's op Curaçao (zoals C. in zijn eerste stuk beweert) doch wel degelijk ook de massa der bevolking, die thans gebrek en armoede lijdt door den geheelen stilstand van den handel.

Wij moeten Castro, met wien niet te redeneeren valt, door een blokkade dwingen zijn voor onzen handel belemmerende decreten in te trekken. Daarbij behoeft geen druppel bloed vergoten te worden, tenzij Castro zoo brutaal en dom zou zijn het eerste schot te lossen.

Wanneer Castro aan onze eischen voldaan heeft, zal hij ons nog de gemaakte onkosten moeten betalen, waartoe wij een of meer douanestationen onder onze controle kunnen stellen.”

Castro contra Curaçao

Aan „Het Nieuws van den Dag” werd uit Curaçao een brief geschreven zoo uitstekend gedocumenteerd en met zooveel niet algemeen bekende bijzonderheden, dat wij meenden goed te doen met dezen brief, gedeeltelijk althans, ook op te nemen in de Amigoe.

„De werkelijke reden van de strenge maatregelen, door President Castro genomen tegen deze kolonie, liggen nog eenigszins in het duister.

Officieel wordt ze gezocht in de omstandigheid, dat de stadsgeneesheer een hem verdacht en zeer vuil Venezolaansch schip naar het quarantaine-station verwees, welk schip aldaar in observatie werd gehouden en gereinigd. Maar niemand, die eenigszins met Venezolaansche toestanden bekend is, gelooft, dat het gebeurde met dat ééne schip de oorzaak kan wezen van de door Venezuela genomen maatregelen, doch dat President Castro deze aanleiding heeft gebruikt, om een reeds lang beraamd plan te kunnen uitvoeren, namelijk: de overschepping van goederen, bestemd voor de Venezolaansche havens, en evenzoo de overschepping van goederen uit de Venezolaansche havens Maracaibo en Coro (de eerste ontoegankelijk voor diepgaande schepen en de tweede niet in de route van eenige stoomvaartmaatschappij wegens hare geringe belangrijkheid) te doen plaats hebben — in stede van op Curaçao — te Puerto Cabello, in welke Venezolaansche havenstad in 1906—1907 een drijvend dok met een uitgebreide werkplaats is gebouwd.

Het doel, de strekking dus, van de door Venezuela genomen maatregelen is wel merkbaar, d. i. de bronnen van inkomsten van het eiland Curaçao af te wenden en die te verplaatsen naar Puerto Cabello. Worden daartoe eerlijke maatregelen aangewend en geschiedt het door de natuurlijke gevolgen der concurrentie, beoogt Venezuela bescherming van eigen volk tegen vreemde krachten, dan is natuurlijk niets te zeggen tegen het streven van den President van Venezuela. Zoals thans de zaken gaan, moet men echter aannemen, dat de Venezolaansche Regeering minder de protectie van eigen land en volk op het oog heeft, dan wel benadeeling van de kolonie Curaçao.

De overschepping van goederen uit Europeesche Noord-Amerikaansche havens geschiedt toch niet (zoals de president het wil) in Puerto Cabello, eensdeels omdat de overschepping in die haven betrekkelijk duurder is dan in andere havens, anderdeels omdat, ingeval de overschepping van goederen voor Maracaibo in de haven van Puerto Cabello regel wordt, zulke eene aanleiding zou kunnen wezen voor het Venezolaansche gouvernement om te bepalen, dat alle douane-formaliteiten als mede de betaling van rechten in Puerto Cabello zullen geschieden. Hierdoor zou de staat Zulia de controle over zijne inkomsten verliezen en zelfs gevaar loopen, de directe vaart met Noord-Amerika, thans onderhouden door twee Amerikaansche stoomboorten met weinig dieppang, te zien verdwijnen.

De kooplieden van Maracaibo verweren zich dan ook met hand en tand tegen de overschepping van goederen te Puerto Cabello, welke overschepping thans geschiedt in de haven van New-York, wel is waar niet met veel meer kosten dan op Curaçao, doch met veel meer beschadiging dan op Curaçao, aan goederen, vooral aan breekbare goederen en die welke slechts in lichte verpakking kunnen worden verzonden naar Venezuela, alwaar de invoerrechten berekend worden naar het bruto gewicht van den invoer. De tijd is voor den Noord-Amerikaan te kostbaar; hij kan dien niet besteden om beschadiging van goederen, waarvan de waarde hem niet bekend is, te voorkomen.

De koopman in Maracaibo zag altijd en ziet naar alle waarschijnlijkheid thans nog, zijne koopwaren liever direct door zeilschepen naar Venezuela overgebracht dan over een andere Venezolaansche haven, al is deze laatste de gemakkelijkste en de minst tijdroovende wijze om die goederen te bekomen.

De Doorvoerhandel op Curaçao.

De uitvoerartikelen van Maracaibo, de havenstad van een groot en rijk binnenland, zijn hoofdzakelijk koffie, huiden, suiker, verschillende soorten van hout, mangrove-bast, copaiva, kinabast, gezouten visch, vischlijm, balata, asphalt, enz. Deze waren worden naar Europa en Noord-Amerika verscheept, deels met zeilschepen, deels met stoomschepen. Ook voorziet Maracaibo de kolonie Curaçao van hoedenstroo, zonder welke de hoedenindustrie in de kolonie onmogelijk is; suiker, koffie, vruchten en gezouten visch zijn eveneens artikelen, die in deze kolonie voor eigen gebruik van Maracaibo worden ingevoerd.

De uitvoer van Maracaibo met zeilschepen is drieërlei, namelijk de uitvoer van sommige producten voor het gebruik van andere Venezolaansche plaatsen, de directe uitvoer naar Europa en andere plaatsen van goederen voor die plaatsen bestemd en de uitvoer met zeilschepen naar Curaçao van goederen, bestemd om hier te worden overgescheept. De doorvoerartikelen die hier met zeilschepen worden aangebracht, zijn hout (zapateer, mora, vera, ebbenhout) mangrovebasten dividivi (looi-stof).

Volgens het Koloniaal Verslag van 1907 (daargelaten, of de daarin voorkomende cijfers altijd juist zijn) werden alhier doorgevoerd in 1906:

Braziliehout	36,812 K. G.
Campêchhout	64,780 K. G.
Cederhout	66,500 K. G.
Ebbenhout	2,149,502 K. G.
Geelhout	343,195 K. G.
Hardhout	2,033,629 K. G.
Mahoniehout	405,934 K. G.
Pokhout	741,685 K. G.
Zapateerhout	7,161,717 K. G.
Samen	13,003,753 K. G.
hout en mangrovebast.	9,887,376 K. G.

Berekent men, dat bij doorvoer van goederen voor elke ton de kolonie gebaat wordt met ten minste f 2, terwijl de vracht van zeilschepen van Maracaibo naar Curaçao gerekend wordt op ongeveer 7 gulden per ton, welke vracht der kolonie

voor het grootste gedeelte ten goede komt — daar de zeilschepen (vele daarvan alhier gebouwde schoeners) meest alle onder Nederlandsche vlag varen en toebehooren aan ingezetenen der kolonie, terwijl bijna al de andere, varende onder Venezolaansche vlag, althans vooreen deel eigendom van ingezetenen der kolonie zijn — dan ziet men, dat het gemis van doorvoer dezer beide artikelen alleen voor de kolonie een schade is van ongeveer 200,000 gulden per jaar.

De uitvoer van goederen uit Maracaibo met stoomschepen geschiedde tot voor zeer korten tijd als volgt:

Producten van het land, bestemd voor Amerika en Europa, werden met twee daartoe speciaal voor de vaart ingerichte Amerikaansche Red" D"-Line schepen, waarvan om de twee weken een de haven van Maracaibo aandeed, afgehaald, terwijl om de twee weken een kleine stoomboot van dezelfde maatschappij die havenstad binnenliep om producten te halen en die over te schepen in deze haven aan boord van de groote schepen der maatschappij, of ook wel aan boord van naar Europa gaande stoomschepen. Ook wordt Maracaibo aangelopen door kleine stoomschepen, die langs de kust van Venezuela varen. De in het Koloniaal Verslag van 1906 voorkomende bedragen aan doorgevoerde ossenhuiden en koffie, onderscheidenlijk 190,979 en 10,902,203 K.G., kunnen worden beschouwd als afkomstig van Venezuela. De baten van het eiland op den doorvoer van deze koffie moeten zeer laag worden geraamd, omdat de overschepping bijna altijd geschiedt van schip tot schip, behorende tot dezelfde vreemde maatschappij. Stelt men voor de baten voor doorvoer van ossenhuiden en koffie f 13,000 per jaar, dan is dat zeker niet overdreven.

Wij zien dan dat de overschepping van goederen, uit Venezuela afkomstig, ons per jaar een batig saldo liet van f 213,000.

Een belangrijke bron van inkomsten voor de kolonie, de doorvoer naar Venezuela, is thans zoo goed als opgedroogd. Daar de herhaalde bemoeijiking van den doorvoerhandel (nog in 1905) werd de overschepping van goederen bestemd voor Venezuela, naar New-York overgeplaatst en is, niettegenstaande de pogingen van de stoomvaartmaatschappijen, die deze haven aandoen, niet terug te brengen op Curaçao, daar de kooplieden in Europa en Venezuela geen zekerheid kunnen krijgen, dat eene vergunning der Venezolaansche Regeering tot overschepping in deze haven van *bijzondere* aard zal wezen en zij niet telkens voor dezelfde moeilijkheid willen staan.

Hier werden overgescheept goederen, bestemd voor Maracaibo, door den K. W.-I. Maildienst, de Hamburg-Amerika-Lijn, de Harrison Line, de Leyland-Line, de Italiaansche La Veloce en de Compañia Transatlántica de Barcelona, terwijl de twee laatste genoemde maatschappijen ook de goederen, bestemd voor de Venezolaansche havenstad Carúpano, hier losten. In 1906 werden hier overgescheept 110,440 (in 1905 112,054 en in 1904 694,973, men zie hierboven onze opvatting aangaande de reden van den achteruitgang van den doorvoer van goederen uit Europa) diverse colli. Onder deze colli komen er ook voor, bestemd voor de twee Benedenwindse eilanden Aruba en Bonaire. Als regel mag men aannemen, dat een colli doorgevoerd, niet minder dan tien centen laat aan het eiland, hetgeen als jaarlijksche bate voor het eiland geeft f 5000. Onder het opgegeven aantal colli komen voor: de van boord tot boord overgeschepte. De vracht aan onze zeilschepen betaald, om deze goederen over te brengen naar bestemming, zullen wij, om niet in overdrijving te vallen, berekenen op f 14,000 per jaar.

Een Half Millioen voordeel.

Gaan wij thans na, wat verder de doorvoer van goederen ons opbrengt. In de eerste plaats dividivi, die meest alle naar Duitschland wordt verscheept met de Duitsche booten van de Hamburg-Amerika-Lijn. De cijfers van het Koloniaal Verslag als basis nemende, zien wij, dat hier is ingevoerd 2,750,793 K.G. en doorgevoerd 325,695 K.G., samen 3,306,488 K.G., of ongeveer 73,500 zakken. Aangenomen dat elke zak dividivi aan kosten van doorvoer betaalt 12½ cts., dan levert de doorvoer van dividivi aan het eiland per jaar f 9000 op. Dat dividivi hier voor invoer wordt opgegeven aan de douane, is hierdoor te verklaren, dat de inkomende rechten zeer laag zijn, terwijl de verlenging van den termijn voor opslag meer kost dan het bedrag der te betalen inkomende rechten.

De vracht, die onze zeilschepen

(meest alle schepen tusschen dit eiland en de republieken Columbia en Santo Domingo varende zijn eveneens eigendom van ingezetenen der kolonie,) verdienen met den invoer van dividivi, mogen wij zeker stellen op f 20,000, per jaar.

Andere doorvoerartikelen zijn: copaiva, geitevellen, schapevellen, enz., die aan het eiland een inkomen bezorgen van ongeveer f 1000 per jaar. De doorvoer, zooals wij gezien hebben, gaf dan aan het eiland per jaar ongeveer f 262,000.

Gaan wij thans eens na wat verder met den doorvoer op dit eiland verdiend werd.

Zooals bekend zijn de uitvoerproducten van dit eiland zout, dividivi, oranje-schillen en eene kleine hoeveelheid wol en geitevellen. De producten zijn niet voldoende, om de vaste vaart te onderhouden van één enkele stoomvaartmaatschappij, zoodat men moet aannemen, dat de omstandigheid dat zeven stoomvaartmaatschappijen deze haven geregeld aandoen, te danken is enkel en alleen aan de belangrijkheid dezer plaats als doorvoerhaven. Hier voorzien zich van steenkolen de schepen van een Spaansche stoomvaartmaatschappij en die van een Italiaansche lijn. Ook werden aan de veebooten (stoombooten, die deze haven aandoen uitsluitend om zich van kolen te voorzien; die booten halen vee uit Venezuela voor Cuba), veel steenkolen verkocht. Eigenaardig is het, dat de „Christiansted", een Deensch stoomschip, in dienst van het Koloniaal Bestuur, slechts bij uitzondering in deze haven kolen koopt en men vraagt zich af, waarom in het contract van berrachting niet is opgenomen, dat de boot hier haar kolen betrekken moet. Nemen wij wederom het Koloniaal Verslag als basis onzer berekeningen, dan zien wij, dat in 1901, 1905 en 1906 respectievelijk ingevoerd zijn 27,844 34,147 en 24,777 ton van 1000 ki logram steenkolen. De winst van de verkopers, het loon aan werklieden betaald om het artikel op te slaan en te leveren enz., mag wel op f 4 per ton worden gesteld. Uit deze bron had dan het eiland in 1906 een inkomen van f 100,000 ongeveer.

Nog een andere bron van inkomsten voor de kolonie is het aannemen van werkvolk in deze haven om aan boord van de stoombooten in de omliggende havens te werken met de lading. De Nederlandsche Stoomvaartmaatschappij Kon. W.-I. Maildienst neemt op de uitreis en op de terugreis telkens een vloot van ongeveer 20 „kustmatrozen" mede, die hier worden aangemonsterd, het handgeld hier krijgen, en hier worden afbetaald. Jaarlijks komt f 40,000 in deze kolonie uit deze bron; aan alhier aangemonsterde stokers en tremmers betaalt de maatschappij jaarlijks ongeveer f 8,000. De Red D Line en La Veloce namen ook werklieden in deze haven op; jaarlijks betaalden die maatschappijen in de haven van Curaçao resp. ongev. f 12,000 en f 5,000 uit aan deze werklieden. Van de „Red D" Line hebben verscheidene officieren hunne woonplaats op het eiland, terwijl de hofmeesters, matrozen en bedienden aan boord van die stoomschepen meest allen Curaçonaars zijn. Ook aan boord van den Kon. W. I. Maildienst worden tegenwoordig Curaçonaars in dienst genomen. Een direct gevolg van de drukke scheepvaart (in 1906 vielen 1474 schepen met een netto inhoud van 1,717,856 M³ onze haven binnen) was het groote vreemdelingenverkeer op dit eiland. Bekend is, dat het invoerrecht op dit eiland niet hoog is en daarom elke vreemdeling die hier doortrekt zich van allerlei zaken voorzigt. De Venezolaan liet hier zijn kleederen maken, kocht hier zijne sigaren en sigaretten; de Nederlander nam ingemaakte vruchten mede; de Amerikaan verzag zich van likeur, sigaren en vrouwenhandwerk; de Italiaan kocht hier zijne parfumerijen; de Spanjaard nam alpaca-stof mee, kortom, geen vreemdeling, die hier doorging, die de verleiding weerstand bood in zijn land eens wat biunen te smokkelen van de artikelen, die hier zoo goedkoop zijn te krijgen. Van de gemakkelijke communicatie met Venezuela maakten de Venezolanen gebruik om vele goederen, in hun land peperduur door de hooge invoerrechten, op te koopen op dit eiland en die goederen, hetzij als passagiersgoed door de douane of ook wel met kleine zeilschepen binnen te smokkelen, meestal met medeweten van de douane-ambtenaren zelf! Ten onrechte heeft men dan ook in den laatsten tijd de Curaçoesche kooplieden beschuldigd van te smokkelen op de Venezolaansche kust, daar de tijden voorbij zijn, toen de smokkelhandel op Venezuela een beroep of bedrijf was als elk ander en oogluikend toegelaten, ja, zelfs begunstigd werd door het Bestuur. Men versta ons goed, wij willen niet beweren, dat bij uitzondering eens

van hier uit op Venezuela niet wordt gesmokkeld; aan boord van onze door het Venezolaansche gouvernement op zee aangehouden hier thuisbehoorende schepen echter worden nooit, laten wij dan zeggen zelden, smokkelwaren gevonden en dit spreekt, gelooven wij, genoeg in het voordeel van onzen handel, vooral als men bedenkt, dat de kustwachtschepen van Venezuela voortdurend de wacht houden op de kust van Curaçao en Aruba en nog al dikwijls onze scheepjes onderzoeken.

Cijfers op te geven voor de inkomsten van dit eiland uit de laatste genoemde bronnen is zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk. Als wij mededeelen, dat een kleermakerswinkel tusschen de jaren 1885 en 1890, toen de Venezolaansche Regeering ons welgezind en de Republiek in volen bloei was, per jaar een winst kon maken van over de 10,000 gulden, dan kan men daaruit wel afleiden, hoe groot de jaarlijksche inkomsten van het eiland uit die bronnen in die jaren waren.

Wij zien voorts uit het ontwerp-begroting voor 1909, dat onder de middelen en inkomsten van het eiland Curaçao achter loodsgelden, licht en bakengeld, haven- en veiligheidsrecht, emolumenten ten kantore van den controleur der belastingen op den in- en doorvoer en van den administrateur der financiën voor het inkleren en uitklaren van schepen na kantoortijd ongeveer een bedrag van f 5000 is uitgestrokken.

Wij hebben dus met vertrouwbare cijfers aangetoond, dat 't eiland door den doorvoerhandel gebaat wordt met minstens f 477,000 per jaar en dat onder onze cijfers niet voorkomen de baten, die voortspruiten uit het vreemdelingenverkeer en evenmin wat het eiland aan water en ballast verkoopt. Dit kan worden geschat op f 15,000 per jaar.

Andere bronnen

De andere bronnen van inkomsten van het eiland die verdienen vermeld te worden zijn de dividivi-cultuur, de zoutindustrie, het hoedenverlechten en de oranjeappelen-cultuur. De uitvoer van het eiland bedroeg, altijd volgens het koloniaal verslag, in 1905, 1906 en 1907 resp. f 349,122, f 460,933 en f 493,193. De landbouwproducten zijn luttel en door gebrek aan regen is nimmer te verwachten, dat van het eiland een kolonie zal worden gemaakt, die haar bestaan zal vinden in landbouw. De door dit bestuur der kolonie genomen proeven zijn, voor zoover schrijver dezes weet, alle mislukt. De tegenwoordige landbouwkundige zou, meenen wij, de zaak goed inzien, zoo hij met voorbijgang van alle tot niets leidende cultuurs, als koffie, tabak, enz., zich enkel toeleegde op aanmoediging van de dividivi, sisal, katoen-cultuurs en het aanleggen van oranjeplanten, alle hier bekend sinds baron Van Raders gouverneur was. De voordeelen eener sisal-cultuur kan men eenigszins beoordeelen uit de opbrengst eener onder den vorigen gouverneur aangelegde sisal-aanplant, die, naar men zegt, volstrekt niet volgens de regelen der kunst was bewerkt. Het is van dien aanplant en van geïmporteerde sisal, dat thans hier op primitieve wijze wat touw wordt geslagen.

Alle door mij opgenoemde bronnen van inkomsten van het eiland behalve de cultuur van oranjeappelen, waarvan de schillen in de laatste tijden goed worden betaald, zijn zoo goed als opgedroogd.

De zoutindustrie is aan het kwijnen door de daling der zoutprijzen tengevolge van de ontdekking van groote zoutbedden op verschillende plaatsen. Of het Bestuur der kolonie in de laatste jaren ooit iets voor deze industrie heeft gedaan of heeft getracht te doen? Wij betwijfelen het.

In de jaren 1904, 1905 en 1906 voerde dit eiland uit 46,293,89,301 en 79,060 dozijn alhier van Maracaibo-stroo vervaardigde hoeden, die in Europa zeer in de mode waren. Duizenden en duizenden vonden in het vlechten van hoeden hun bestaan, scholen werden geopend tot het geven van onderwijs in het maken van de fijne soorten, doch weg is thans de mode om die hoeden te dragen en groote kapitalen liggen dood in Europa aan onverkochte partijen hoeden, terwijl het stroo, dat uit Maracaibo werd besteld, omdat de uitvoer van producten uit Venezuela naar Curaçao zonder een speciale vergunning van den President niet geoorloofd is.

De prijs van Curaçaoche stroophoeden, in 1904 f 8.—per dozijn, is thans gedaald tot f 2,50 per dozijn zonder vraag.

Keeren wij terug tot onze verhouding met Venezuela en onze scheepvaart en handel, onze voornaamste bronnen van inkomsten, dan zien

wij, dat reeds omstreeks 1905, onder den tegenwoordigen president van Venezuela, bepaald werd, dat ingezetenen van Venezuela, wanneer zij op reis gaan naar de West-Indische eilanden, aan de douane moeten overleggen eene lijst van door hen medegenomen kleederen, enz. ten einde deze lijst te vergelijken met door hen bij terugkeer aangebrachte goederen, wordende dan rechten geheven op hetgeen mag worden bevonden niet op de lijst te zijn opgegeven. Hierdoor werd een grooten knak toegebracht aan het vreemdelingenverkeer op dit eiland en hoewel thans de hand niet altijd wordt gehouden aan de bepaling (1), zijn de gevolgen daarvan van dien aard, dat het profijt uit het Venezolaansch vreemdelingenverkeer hier tot een minimum is gebracht.

(1) Latere berichten melden, dat deze wederom streng gehandhaafd wordt.

Wat men van Nederland verwacht.

Reuter seint uit Londen:

De „Morning Post" zegt: Of de Nederlandsche Regeering feitelijk reeds besloten heeft welke gedraglijn zal worden gevolgd in de zaak van het geschil tusschen Nederland en Venezuela is nog niet zeker; maar in elk geval zal de aankomst van den heer De Reus te 's Gravenhage de Regeering in staat stellen de meest volledige inlichtingen te verkrijgen over den stand van Zaken in de Zuid-Amerikaansche Republiek en over de redenen, die geleid hebben tot de handelingen van den merkwaardigen president. Met het bekende karakter van Castro, zooals dat bij vroegere gelegenheden gebleken is, bestaat er weinig hoop, dat onze wrijving kan worden opgelost door een vriendschappelijke en bevredigende regeling. Zijn vroegere succes in de kunst om de Europeesche mogendheden te brutaliseeren, die zich gekrenkt gevoelden over de behandeling hunner onderdanen in Venezuela aangedaan, zal zijn zelfvertrouwen niet hebben verminderd of hem voorzichtigheid hebben geleerd in het gebruik van den snoevenden en dreigenden toon bij zijn behandeling van internationale vraagstukken.

Nederland is wel het laatste land om een agresieve staatkunde te volgen of op een voorbarige, ongeduldige wijze op te treden; maar thans is het oogeneblik gekomen, dat een terughoudende gematigdheid tegenover een opzettelijke en beleedigende uitdaging alleen kan strekken om den toestand te verergeren.

Er is bijna geen Europeesche mogendheid, die geen grieven tegen Venezuela heeft, of aanleiding om bleefde te zijn; zelfs de Vereenigde Staten hebben verschillende krachtige redenen om zich te beklagen. Tot nog toe is Castro er in geslaagd te ontkomen aan een flinke bestraffing voor zijn tallooze aandradingen van vreemde belangen, en zijn grove schending van de gewone regels in het internationale verkeer. Een krachtig gevoel ten gunste van de Monroeleer heeft tot nog toe het volk van de Ver. Staten er steeds toe gebracht, wantrouwend en vijandig elk optreden tegen Venezuela van eenigen Europeeschen staat gade te slaan, terwijl de moeiten en de kosten verbonden aan het toedienen van een heilzame kastijding der regeering der Vereenigde Staten weerhielden een taak te ondernemen, die reeds lang als noodzakelijk is gevoeld, zoodat nu een gevoel van algemeene dankbaarheid ontstaat, zoo Nederland besluit een krachtige houding aan te nemen en zulke macht te ontwikkelen als noodig zal zijn om Castro tot het geven van voldoening te dwingen.

Wellicht zal Castro, als de Nederlandsche zeemacht de Venezolaansche kust nadert, inzien dat het verstandig is om vredesvoorwaarden aan te bieden.

—o—o—

De Torpedo's van Venezuela.

„Een onzer lezers, schrijft de „Nieuwe Ct.", vestigde onlangs onze aandacht op een gevaar, dat den Nederlandschen schepen bij een oorlogsblokkade of andere actie op de Venezolaansche kust zou kunnen bedreigen. Dat gevaar lag in een mogelijk gebruik maken, door onzen tegenstander, van onderzeebooten. Wel heeft Venezuela die niet, maar van die vaartuigen zijn er bij de in Amerika gevestigde „Holland Boat Company" waarschijnlijk geheel voltooid in voorraad en te koop. Deze maatschappij toch is in het bezit van verscheidene onderzeebooten, die geen enkele maritieme mogendheid heeft willen nemen, omdat zij niet geschikt zijn voor langdurig gebruik.

Castro echter zou ze wellicht willen kopen, met desperados bemannen en voor één aanval tegen onze schepen gebruiken, wat gevaarlijk genoeg zou kunnen zijn. Een bemanning zou hij er stellig voor vinden; want er zijn in Venezuela genoeg menschen, die niets te verliezen hebben en met zekere onstuimige dapperheid begaafd zijn. Ook ware wellicht een deel van de bevolking der gevangenen met het oog op bevrijding en andere belooning voor zulke diensten wel te vinden.

„Hoewel het natuurlijk goed zal zijn, dat de Nederlandsche vertegenwoordigers in de Vereenigde Staten een oog in 't zeil houden ten einde eventuele verscheping van onderzeebootten of deelen daarvan terstond te rapporteren en den commandant van het eskader in West-Indië te waarschuwen, komt het ons toch voor, dat men zich over de hierboven vermelde kans niet al te ongerust behoeft te maken. Stellig zouden goed bestuurde onderzeebootten voor een blokkeerend eskader een ernstig gevaar opleveren en ook valt niet tegen te spreken, dat Castro zulke vaartuigen binnen korten tijd zou kunnen bekomen; in de Russisch-Japanschen oorlog zijn er uit Amerika verscheidene naar de oorlogvoerende in Oost-Azië gadirigeerd. Het nut ervan is toen echter zeer gering geweest; vooreerst omdat het materiaal niet van de allerbeste soort was, maar vooral omdat de bemanning niet uit goed geoefend personeel bestond. En dit is thans ook de beste waarborg, dat Venezuela zich tegen ons niet van dit wapen zal kunnen bedienen. Venezuelanen, hoe dapper ook, zijn voor die taak niet berekend; vreemde krachten niet voorhanden. En zonder geoefende mannen betekent een onderzeeboot niets.

„Wel ligt voor onze vloot, als het tot gewapende actie mocht komen, een gevaar in het aanbrengen, door Venezuelaansche kustverdediging, van zelfwerkende contactmijnen. Gelukkig echter zijn deze gevaarlijke zaken nergens in voorraad; ze zouden dus besteld moeten worden en naar Venezuela vervoerd. Hiermee zou in elk geval eenige tijd gemoeid zijn en men mag aannemen, dat Regeering inmiddels een waakzaam oog zal houden op een mogelijk vervoer van de enkele bekende fabrikanten van dit oorlogsartikel naar Venezuela.”

Belangrijk interview w.

De correspondent der *Nieuwe Ct. te Parijs*, had een onderhoud met twee Venezolanen: Pedro César Domínguez, letterkundige en journalist, oud-consul-generaal van zijn land te Rome, directeur van het te Parijs verschijnend maandblad *Venezuela*, sinds 1900 verbannen, en diens broeder, te Parijs praktiseerend geneesheer, na eenige jaren dokter van Castro te zijn geweest. Ziehier wat eerstgenoemde, die het hoofd is van de Venezolaansche revolutionairen in Europa, bij wijze van kennismaking mededeelde: „Wees ervan overtuigd, begon hij, dat de Hollandsche natie ons zeer sympathiek is. Een oorlog tusschen ons beider landen is trouwens iets onmogelijks. Wij beschouwen het geschil als veroorzaakt door een manoeuvre van den dictator, gelijk hij er heeft gebruikt, tolkenmale, wanneer hij zijn binnenlandsche positie bedreigd zag en wanneer hij den haat van het volk tegen zijn tyrannie voelde stijgen.

Op dezelfde wijze heeft hij reeds in 1902 een conflict gezocht, ten einde den tegenstand van generaal Matos te overwinnen. Ook toen heeft hij een beroep gedaan op de vaderlandsliefde zijner landgenooten, door hen tegen de vreemdelingen op te hitsen. Fluks stelde hij eenige politieke gevangenen in vrijheid en speelde even een comédie van broederschap met dat gevolg, dat de meeste revolutionairen de wapenen neerlegden. Na aldus een einde gemaakt te hebben aan de binnenlandsche beweging en na eerst uitgeschreeuwd te hebben, dat hij de vijanden van het vaderland ging verjagen, liet de heldhaftige Castro kalme Duitschers en Engelschen debarkeeren en teekende het protocol van Washington, wat de meest vernederende bladzijde uit de geschiedenis van Venezuela mag heeten.

Indertijd is het heele land revolutionair. Maar de meest eminente mannen der partij houden zich op het oogblik in het binnenland schuil, of zijn hetzij in ballingschap, hetzij in de gevangenis van Castro. Geloof vrij, dat diens verfoeilijke tyrannie opgehouden zal hebben op den dag, dat wij acht of tienduizend geweren in het land kunnen invoeren. Binnenlandsch toch bestaat een machtige revolutionaire organisatie, waarvan de hoofden in het buitenland zijn. Sta mij toe hiervan niet meer te zeggen.....

„Wanneer wij over tienduizend geweren kunnen beschikken is ons slagen verzekerd”, herhaalde hij. „U hebt er geen idee van, hoe gehaat Castro in zijn eigen land is. Van de acht duizend soldaten die hij heeft, zouden er trouwens waarschijnlijk spoedig een massa overloopen. Hij is een satraap in den echten zin des woords.

„Alle bedrijfstakken zijn door hem monopoliseerd. Voor een jaar of tien had hij geen cent, thans bezit hij voor het minst honderd miljoen francs. Wat de actie der Hollanders aangaat, voegde hij er met bij zonderen nadruk bij, hebben wij landgenooten wel te bedenken, dat zij geen geschil met Venezuela, maar met den tyran van het land, met Castro, hebben. Het eenige middel, wat zij tegenover dezen kunnen gebruiken, is de blokkade der havens. Aan een landing is niet te denken; daartoe is het land te groot (vier en een half maal de oppervlakte van Frankrijk). Bovendien moeten ze de enkele schepen, die Castro bezit, trachten te nemen. Zooals verleden week zeer juist in een in het

Mémorial Diplomatique verschenen artikel betoogd is, ligt Castro's kracht voornamelijk in die bootten, hoe slecht ze ook zijn, want daarmee kan hij langs de kust zijn troepen verscheppen, zoodra ergens de revolutionairen het hoofd opsteken.”

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Het gouden stichtingsfeest van het R. K. Meisjesweeshuis op Habai is plechtig en prettig gevierd.

Na een Generale H. Communie in de kapel van het nabijgelegen Pensionnaat keerden de weesjes vlug naar huis terug, want om 8 uur zou Z. D. H. Mgr. VAN BAARS een H. Mis komen opdragen in de keurig versierde kapel van 't weeshuis. Z. D. H. werd daarbij geassisteerd door den Zeereerw. Heer F. J. A. VAN DEN DONK, rector, en den Weleerw. Pater WAHLEN, secretaris, terwijl de Hoogerw. Pater Vic. Prov. Pater ANT. TER MAAT in de Kapel tegenwoordig was. De weezen voerden eenige zeer schoone liederen uit.

Na het Evangelie hield Mgr. een hartelijke toespraak, opwekkend tot dankbaarheid jegens God voor de groote weldaad dezer stichting op het arme Curaçao.

Na de H. Mis werd het *Te Deum* gezongen.

In de groote eetzaal, door een frisch bloemperk in het midden en hoog opgaande heesters in de hoeken, als in een tuin herschapen, had de feestelijke bijeenkomst plaats.

't Was feest, dat zeide niet alleen de werkelijk keurige, zeldzame versiering, maar vooral de vroolijke gezichten der kleintjes, die u echt hartelijk toelachten. Met een ongedwongen, natuurlijke bevaligheid werd er gedeclameerd en gezongen, met een schalkschen lach gouden bloemen geplukt uit het perk, en krans gevlochten en het portret van den edelen stichter Mgr. Nieuwinderdaarmede gekroond; opnieuw plukten de jongste weesjes in hun tuintje en brachten nu een bloemenhulde aan Mgr. VAN BAARS, die vol hartelijkheid en met diep ontroorde stem voor alles dankte en wederom opwekte tot dankbaarheid jegens den Stichter, de Zusters en de Wel-doeners.

De officieele plechtigheid was geëindigd, de pret begon. Het hoofdmoment hiervan was natuurlijk het feestmaal waaraan ook door de oud-weezen, die weder zeer talrijk waren opgekomen, werd deelgenomen en, onnoodig het te zeggen, alle eer bewezen werd.

Om half vier plechtig lof, en daarna zou de groote verrassing komen.

De jongens-weezen van Sta. Rosa gaven een concert op de binnenplaats. Ze speelden uitstekend en vol geestdrift, 't was voor hun zusjes!

Toen het donker was geworden gloeide het Bengaalsch vuur, knalden de donderbussen, vlogen de vuurpijlen hoog in de lucht en dansden de veelkleurige ballen uit de Romeinsche kaarsen. En daar tusschen door klapperden de klappertjes uit louter pret.

Zoo iets was nog nooit vertoond op 't weeshuis. O, wat hadden die kleinen een schik, hoe hartelijk bedankten zij Mgr. VAN BAARS, die in zijn milde vrijgevigheid zulk een schitterende viering van het gouden feest had mogelijk gemaakt.

Armoede.

Ter gelegenheid van het Pausfeest werden ruime aalmoezen onder de armen uitgedeeld.

Een der voorname kooplieden heeft, om de verjaring van zijn kind waardig te vieren, 5 vaten beschuit en meel laten verdeelen onder de armen. Aan de wijk- en districtmeesters werd een circulaire verzonden om aan 't Gouvernement opgave te doen van de hoeveelheid stroo, welke zij noodig oordeelen tot werkverschaffing in hun wijk.

Geen transportschepen.

Personen, die het weten kunnen, verklaarden ons, dat de Gouverneur telegrafisch een der kleinere stoombootten van Suriname had aangevraagd om eventueel de *Christiansted* te vervangen. Geen der bootten was echter daartoe beschikbaar.

Schildpaddenteelt.

Een der zwemkommen van het Barge-bad is door het Gouvernement gehuurd om er schildpadden te kweeken!

Onze Oorlogsschepen.

De *Heemskerk* verliet Woensdagmorgen onze haven en zette koers naar Aruba om aldaar het zware

Un Alimento Poderoso

EL Aceite de Hígado de Bacalao no contiene principios activos como pretenden algunos fabricantes de medicinas secretas.

Es un alimento como la leche, y los huevos, por ejemplo; y de la misma manera que a nadie que tenga que alimentarse con leche y con huevos se le ocurriría sustituir estos alimentos con cosas que se dijese contener sus principios activos, así aquellas personas que para nutrirse y engordar tienen por necesidad que tomar el Aceite de Hígado de Bacalao, deben de tomar el mismo aceite y no esos preparados secretos que se dicen estar compuestos de sus principios activos.

La parte nutritiva del aceite de hígado de bacalao, es decir, lo que hay en el aceite que fortalece y engorda, es la grasa especial que el aceite contiene en su combinación natural.

Es, por tanto, un error de los enfermos tomar botellas y más botellas de esos preparados que se anuncian como preparaciones sin sabor, compuestas de los principios activos del Aceite de Hígado de Bacalao, las que no contienen ni una sola gota del aceite y no son otra cosa que mezclas de substancias extrañas a él, en las cuales predomina el alcohol y que carecen en absoluto de todas las propiedades que han hecho del Aceite de Hígado de Bacalao el alimento más poderoso que existe.

Los enfermos atacados de Tisis, de Anemia, de Escrófula, Raquitismo y otras afecciones que exigen el uso continuado del Aceite de Hígado de bacalao, como alimento, deben siempre tomar

La Emulsión de Scott

que está compuesta del aceite más puro y que ha sido recomendada por más de 35 años por todos los médicos del mundo como la única forma en que debe tomarse el Aceite de Hígado de Bacalao, por ser así mejor tolerado por el estómago, más digerible y más asimilable, y que permite el uso libre del Aceite de Hígado de Bacalao tanto en las estaciones frescas del año como en las de riguroso calor, sin perjuicio para las funciones digestivas del enfermo.

SCOTT & BOWNE, Químicos
Nueva York

geschut en de draadloze telegrafie te beproeven.

De *Gelderland* ging ook uit, maar keerde tegen twaalfen weer terug. Vrijdagmorgen viel de *Heemskerk* weder binnen.

Draadloze telegrafie.

De luitenant ter zee 2e klasse A. J. W. VAN ANROOY is verleden week met de *Friesland* meegelokomen. Zoals men weet werd Z. W. E. G. tijdelijk te Scheveningen gedetacheerd, ten einde zich aldaar op de hoogte te stellen van de werken van het daar ter plaatse bestaande Rijks radio-grafisch station. Een soortgelijke inrichting zal te Curaçao aan den wal worden opgericht, waarbij vermoedelijk de heer VAN ANROOY wordt werkzaam gesteld. Met den luitenant VAN ANROOY was ook nog eenig ander personeel voor hetzelfde doel te Scheveningen aanwezig.

De opstal voor het walstation op Curaçao is met de *Friesland* medegelokomen. Met de oprichting daarvan werd bereids een begin gemaakt in het Rifort.

Colombia-Curaçao.

Op schitterende wijze werd den Heer J. CONTRERAS, die Zaterdag met de *Prins Maurits* via Haiti weder naar Colombia vertrok, door talrijke vrienden en vereerders uitgeleide gedaan. De Garnizoenskapel speelde, en aan boord werd aan Z. H. E. G. een afscheidsdrank gewijd. Ook de Adjudant van den Gouverneur deed hem uitgeleide.

Het volk riep luide: Leve Colombia!

..

De nieuw-benoemde Consul van Colombia is de Heer J. CUCALÓN, wien de Kolonie Curaçao niet vreemd is door zijn vroeger verblijf alhier.

Wij heeten den nieuwen Consul hartelijk welkom en hopen, dat zijn Consulaat de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Colombia en Curaçao nog hartelijker zal maken.

De Kleine St. Jozefkring

zal Maandagavond voor zijne leden

en hunne familie het Pausfeest vieren met het uitvoeren van een Cantateen „Hermenigild”, Drama in twee bedrijven.

Wij wenschen den Jonggezellen veel succes toe.

Pest.

Particuliere berichten melden, dat de pest zich weder uitbreidt binnen Caracas. Zijn wij wel ingelicht, dan werden op één enkelen dag 12 gevallen met doodelijken afloop geconstateerd.

Spaar- en Beleenbank.

Aan het Jaarverslag ontleenen wij het volgende:

De stortingen bedroegen in het afgelopen Boekjaar f 92,182.32%, terwijl aan kapitaal en interesten werden teruggenomen f 82,660.40%.

De overwinst bedroeg f 6,257.55. Het Bestuur stelt voor van deze overwinst een bedrag van f 3,657.55 op het Reservefonds over te brengen en het saldo ad f 2,600— te bestemmen tot het uitkeeren van dividend naar reden van f 20 per aandeel.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht:

85 ratten.
489 muizen.

in petroleum gedompeld en verbrand. In 't geheel zijn reeds verdelgd:

3677 ratten
17437 muizen.

Terwijl er uit woningen en openliggende gronden en koralen 69 karren oude rommel en vuilnis werden verwijderd en verbrand.

A. N. V.

Bestuursvergadering gehouden op den 15den September ll. ten huize van den Secretaris—Penningmeester. Tegenwoordig alle leden met uit-

zondering van den Heer Ed. S. LANSBERG.

De Secretaris doet mededeeling van de navolgende ingekomen stukken: Een brief van Pastoor EUWENS, terugvragende zijne stukken, die bestemd waren voor het Bonaire-nummer van *Neerlandia*, maar wegens overvloed van copie niet konden worden opgenomen.

Een brief van Pastoor JANSEN, dank zeggende voor de toekenning van een bijdrage aan GEORGE CROES van Aruba, ter opleiding in 't smidsvak op de ambachtsschool te Sta. Rosa.

Een brief van den Heer J. R. THIELEN mededeelende, dat hij de benoeming tot correspondent op St. Martin aanneemt.

Nadat de Secretaris een particulier, vertrouwelijk schrijven uit Nederland had voorgelezen, werd aan de Vergadering medegedeeld, waarom de Heeren met zooveel spoed waren bijeengeroepen. Het Dagelijksch Bestuur had namelijk, in aansluiting met den voorgelezen brief, overwogen, of aan het Algemeen Nederlandsch Verbond geen steun kon gevraagd worden om Curaçao over zijn hoogst ernstige crisis heen te helpen.

Het Groepsbestuur werd tot het stellen van een dergelijk voorstel aangemoedigd door de spontane hulp van het Hoofdbestuur in het laatst ontvangen Augustus-nummer van *Neerlandia*, voor welken krachtigen, zedelijken steun de geheele Kolonie het Verbond dankbaar blijven zal.

Waar echter de stoffelijke kracht van duizenden Nederlandsche onderdanen op Curaçao zoo goed als uitgeput is, waar de handel geheel stil ligt, de bevolking kwijnt en met hongersnood wordt bedreigd, meende het Groepsbestuur ook stoffelijken steun aan het Verbond te mogen vragen.

De Vergadering, ten volle vertrouwend in den machtigen invloed van het Algemeen Nederlandsch Verbond, besloot door tusschenkomst van het Hoofdbestuur den volgenden oproep te doen aan het volk van Nederland:

Aan het Volk van Nederland.

Niet dan noode komen wij tot U!

Het volk van Curaçao, door droogten en misoogsten in de harde school der armoede groot geworden, zou ook thans Uwe hulp niet durven inroepen, zoo de nijpende nood niet daartoe dwong.

De algemeene ellende onder staden landbevolking, ten deele slechts gelenigd door regeeringshulp, kan alleen door particuliere ondersteuning der weinige, gegoede burgers in de Kolonie Curaçao niet worden verzacht, maar vraagt ook dringend de medewerking der meer gegoede bevolking in Nederland.

Duizenden Nederlandsche onderdanen, onmiddellijk en middelijk getroffen door de maatregelen van Venezuela lijden gebrek en staan bloot aan ontberingen, die diep medelijden wekken.

Dat aan den vreeselijken toestand door het beleid onzer Regeering een einde zal komen betwijfelen wij niet—maar de dagen en weken gaan voorbij, en de ellende wordt steeds grooter.

Helpt ons, stelt ons in staat om aan den grootsten nood het hoofd te bieden en het volk van Curaçao zal met dankbare erkentelijkheid zegenen zijne broeders in het verre Moederland.”

Deze oproep, welke de volledige onderteekening droeg van alle negen leden van het Groepsbestuur werd den Heer Gouverneur der Kolonie ter inzage overhandigd. Z. H. E. G. betuigde zijne volle sympathie daarmede en wenschte onze Groep het meest volledig succes.

Maandag, 21 September, werd de brief aan het Hoofdbestuur verzonden.

Kolenstation.

Onze geachte Collega *El Imparcial* wist uit vertrouwde bron mede te deelen, dat gedurende de laatste twee weken f 5000 aan de kolensjouwers was uitbetaald.

Met genoegen vermelden wij dit feit, omdat daardoor de economische betekenis van Curaçao als kolenstation weer eens duidelijk wordt.

In de laatste twee weken moesten drie groote kolenschepen gelost worden, terwijl de oorlogsschepen zich hier opnieuw van kolen moesten voorzien. *El Imparcial* schrijft het dankbaar aande tusschenkomst van Baron VAN ASBECK toe, dat de Minister van Marine order gaf, dat de oorlogsschepen op Ponto Delgado geen grooter voorraad zouden opdoen dan voldoende om Curaçao te bereiken, om hier opnieuw kolen in te kunnen nemen.

Hoedenstroo.

Verleden week is met de Spaan-

sche boot een hoeveelheid hoeden-
stroo uit Columbia aangebracht en
door het Gouvernement opgekocht
ter uitdeeling onder de vlechtsters.
Eveneens geschiedde met enkele
partijtjes stroo door den schoener *Ve-*
nus aangebracht.

Met genoegen lazen wij in *De Cour*.
Cour. dat de praaties over de slech-
te kwaliteit der vorige bezending ge-
heel en al ongegrond waren.

Onze geachte Collega schrijft:

„Gelijk altijd het geval is, bleken
enkele bossen uit den grooten hoop
niet bruikbaar te zijn: wat met en-
kele bossen het geval was, werd al
spoedig van den ganschen voorraad
gezegd.

Verscheidene kooplieden hebben ons
verklaard, dat de met het stroo ver-
vaardigde hoeden zeer goed zijn, en
dat er meer voor betaald is dan
de prijs, die voor de gewone soort
geven wordt.

Wij hebben ons ook persoonlijk kun-
nen overtuigen, dat de hoeden beter
zijn dan die met Maracaibo-stroo
vervaardigd.

Dat het stroo goed was wordt
overigens voldoende bewezen, dat
niettegenstaande de ongunstige be-
richten, die daaromtrent werden ver-
spreid, de gansche voorraad op
een kleine hoeveelheid na, werd af-
gehaald, en, wat nog meer zegt,
dat de daarvan gemaakte hoeden
hunnen weg bij de kooplieden heb-
ben gevonden, die, niettegenstaande
de slapt van de markt, er meer
voor gegeven hebben dan voor de
andere ordinaire hoeden.”

Venezuela-Trinidad.

The Catholic News van 19 Septem-
ber klaagt wederom dat Presid. CAS-
tro maar steeds voort gaat in zijn
vijandige houding tegenover Trini-
dad.

Als eenige toeschietelijkheid ver-
haalt het blad, dat Sir VINCENT COR-
BETT, de Engelsche gezant te Cara-
cas, sinds drie weken op Trinidad
verlof kreeg om met den stoomer
Rescue naar Ciudad Bolivar te gaan,
als mede, dat de Heer en Mevrouw
SIEGERT Woensdag 16 Sept. met de-
zelfde gelegenheid van Ciudad Boliv-
var naar Trinidad terug konden
keeren.

Een telegram van Port of Spain,
Spain, gedateerd 23 Sept. werd ge-
stieren door het *Boletín Comercial* open-
baar gemaakt, en zegt dat, Sir VIN-
CENT CORBETT zich weder heeft inge-
scheept om opnieuw zijn post te Ca-
racas te gaan bezetten.

Er is nog niets van zijn zending
uitgelekt, maar men geloof, dat
hij zijn best zal doen bij President
Castro om intrekking te verkrijgen
van het decreet, dat allen verkeer
tusschen de Antillen en de Venez-
olaansche havens gestremd heeft.

Nu, als een gezant daarvoor zijn
best niet doet, waarvoor dan wel?
Wat Sir Corbett toch in Ciudad
Bolivar had te maken is niet recht
duidelijk. Engeland houdt zich wel heel
stil. Zou het web weder gespannen
zijn om een ander 'n vlieg af te
vangen?

Buitenland.

New York Herald 2 Sept. 1908.

„Ik zou liefst van alle gezanten af zijn.”

Caracas 23 Aug. 1908.

Generaal Castro heeft zijn verlun-
gen te kennen gegeven, om van alle
diplomaten af te zijn; zoo althans
verluidt in diplomatieke kringen te
Caracas. Men legt hem in den mond:
„De gezanten doen hier niets goeds,
en ik zou hij zijn, als ze mij nooit
meer in den weg kwamen.” Hij moet
zulks gezegd hebben, na aan Frank-
rijk een diplomatieken kaakslag te
hebben gegeven en na den Heer de
Reus, Hollandsch gezant, te hebben
weggejaagd. Hier (in Caracas) houdt
men het er voor, dat hij in beide
gevallen in zijn recht was, ofschoon
hij ver buiten de gewone diploma-
tieke schreef ging. Ook den Duitschen
gezant Baron von Seckendorff, met
wien hij altijd zeer bevriend geweest
is, heeft hij al een tik op de kneu-
kels gegeven, en terwijl de heele di-
plomatie in de war was, verliet hij
Caracas voor een plezier-uitstapje.

Het fransche incident is nu op al-
ler lippen. Aan Senhor Luiz de Lo-
rena Ferreira, zaakgelastigde van
Brazilië, die kort geleden belast werd
met de behartiging der Amerikaan-
sche belangen, werd door zijn eigen
Gouvernement gevraagd, of hij zich
ook zou kunnen belasten met de
vertegenwoordiging van Frankrijk,
welks belangen waren waargenomen
door de Amerikaansche Legatie, sinds
de heer Taigny Venezuela had moet-
ten verlaten. Senhor Lorena sprak
met Dr. J. de J. Paúl, minister van
Buitenl. Zaken en schreef hem ook of-
ficieel of hij kon optreden voor
Frankrijk. Hij kreeg den 16 Aug. een
antwoord, dat hij door het Venezo-

laansche Gouvernement zou aange-
nomen worden als vertegenwoordiger
van Frankrijk. Hij had het geluk,
dit bericht zonder uitstel naar
Brazilië te kunnen overseinen. Ge-
legenheden om telegrammen te zen-
den uit Venezuela zijn zeldzaam.
De fransche kabel, die vroeger
naar Caracas liep, werd doorgesne-
wens zijn deelname in de revolutie
van Matos. Nu zijn er iedere maand
een paar stoomschepen van Vene-
zolaansche havens naar Curacao en
een paar naar Trinidad, waar kabel-
stations zijn.

Daar de heer Lorena eens drie
weken had moeten wachten, alvo-
rens hij een telegram naar Brazilië
had kunnen verzenden, was hij zeer
blij, dat hij zijne aanvaarding als
Fransche vertegenwoordiger binnen
een paar dagen kon overseinen.

Tot zijn zeer groote verwondering
ontving de heer Lorena den 20 Aug.
een tweeden brief van den Minister
van Buitenl. Zaken, Dr. Paúl, waarin
deze hem meldde, dat het Venezo-
laansche Gouvernement, hem niet zou
aanvaarden als vertegenwoordiger
van Frankrijk. Het eenig excuus dat
gegeven werd, was, dat de Fransche
eischen verscheidene betwiste punten
bevatten, waardoor Brazilië in moei-
lijkheid zou komen met landen, waar-
mede op het oogenblik Venezuela
geen geschilpunten had.

Er was geen mogelijkheid dit be-
richt onmiddellijk naar Brazilië te
seinen en tot op het oogenblik is
het niet onwaarschijnlijk, dat noch
Frankrijk, noch Brazilië iets vernom-
men hebben van dezen tweeden brief.
Wat Frankrijk hier kan doen, is on-
zeker. Toen zijn laatste gezant, Tai-
gny, tegen wil en dank Venezuela ver-
laten moest, werden de Fransche be-
langen eenvoudig aan de Vereenigde
Staten ter behartiging toevertrouwd.
Nu de Ver. Staten niet rechtstreeks
vertegenwoordigd zijn en de Brazili-
aansche gezant niets voor de be-
langen doen kan, schijnt het voor
Frankrijk zaak te zijn, allen trots
op zij te zetten en door een ander
land vertegenwoordiging te zoeken.
De Fransche belangen zijn hier
hoogst gewichtig. Venezuela toch legt
iedere maand geld apart voor de be-
taling van fransche eischen en zoo-
als de zaken nu staan, is er niemand
om dat geld in ontvangst te nemen.
Men neemt algemeen aan, dat Frank-
rijk zich nu tot Engeland zal moe-
ten wenden, om hulp en dat de En-
gelsche gezant met de in-ontvangst-
name zal belast worden.

Sir Vincent Corbett, de Engelsche
gezant, is in de bijzondere positie,
dat hij een gezant is in Venezuela,
zonder tegelijk eischen te hebben
van zijne Regeering en tegen wien
Castro niet erg slecht gestemd is.
Castro is nu een uitstapje aan 't ma-
ken door West Venezuela, en men
zegt, dat de Engelsche gezant is uit-
genoodigd om zich te Barquisimeto
bij Castro aan te sluiten. Terwijl
Engelsche onderdanen zich bitter be-
klagen over Castro's optreden tegen
hunne rechten in zake de lucifers- en
zout-monopolies, heeft hun Gouver-
nement nog niets te hunnen voor-
deele gedaan en Sir Vincent is op het
oogenblik in 't oog vallend de perso-
na grata.

De geschiedenis van Dr. Paúl's twee
brieven is deze: Na de samenspraak
met Sr. Lorena, sprak Dr. Paúl met
Grl. Castro en deelde hem mede, dat de
Fransche Republiek voorstelde, hare
belangen over te doen aan den Bra-
ziliaanschen zaakgelastigde.

— Wat verschil geeft dat? vroeg
Pres. Castro schouderophalend.

Dr. Paúl dacht, dat zijn chef met
die woorden toestemming gaf en
antwoordde op den officieelen brief
van Sr. Lorena, dat het Venezolaan-
sche Gouvernement hem zou aan-
vaarden. Toen Dr. Paúl eenige dagen
later Castro sprak, brak er een storm
los over 's ministers hoofd. Castro
gelastte hem, onmiddellijk de zaak
ongedaan te maken, en schreeuwde,
dat de brief van den minister een
domheid was en onmiddellijk moest
teruggeroepen worden. Eenige oog-
enblikken later zegde Grl. Castro,
dat hij een ministerraad zou bijeen-
roepen, om de zaak te bespreken.
Dat was een ongewone maatregel,
daar het tegenwoordige ministerie
nog maar tweemaal bij elkaar geroe-
pen is en dan nog maar om te be-
raadslagen over de rechte manier,
om de verjaardagen van Castro's
overwinningen te vieren.

Nogmaals veranderde Castro van
meening en besloot den ministerraad,
niet bij elkaar te roepen.

— Gij zijt een idioot, snauwde hij
Dr. Paúl toe.— Ga en schrijf den brief.

Dr. Paúl gehoorzaamde. Hij kon
niet anders doen. President Castro
tegenspreken beteekent niet alleen,
zijn officieel hoofd verliezen, maar
ook verwezen worden naar de diep-
ste gevangenis. Menig venezolaan-
burger, vroeger hooggeplaatst, kwijnt
thans in een akeligen kerker weg we-
gens zulke beleedigingen. Men zegt
van sommigen hunner, dat zij geke-
tend zijn aan neger-misdadigers en

iedereen weet, dat eens een man van
goede geboorte, zijne ketenen niet
verwijderd kon krijgen, tenzij twee
dagen na den dood van zijn mak-
ker aan de ketting. Officieel echter
heet het, dat Castro het voor onpas-
send houdt, dat een zaakgelastigde
met den rang van Secretaris eener
Legatie, twee wereldmogendheden
vertegenwoordigt, plus nog zijn eigen
land. Dit mocht echter wel, tijdens
de blokkade. Mr. Russell later gezant
van Amerika was toen ook maar
Secretaris van legatie, toch mocht
hij wel de drie blokkeerende mogend-
heden vertegenwoordigen. Maar Cas-
tro laat niet toe, dat een Zuid-Ame-
rikaansche Mogendheid zoo iets zou
doen; omdat daarmee zijn idee van
een algemeen Zuid-Amerikaanschen
Bond gevaar zou loopen, een bond,
waarvan de groote Restaurador van
Caracas het hoofd moet worden.

Baron van Seckendorff zond on-
middellijk bericht van hetgeen voor-
viel in Venezuela aan zijne regeering.
Hij beproefde zijn telegram te ver-
zenden langs de Venezolaansche lij-
nen naar Columbia, via Bogotá en
Buenaventura, aan de Atlantische
kust, waar een telegraafstation is.
Deze weg is zeer ongeregeld en lang-
durig, zoodat de handel er geen ge-
bruik van maakt, maar er de voor-
keur aan geeft, te wachten op stoom-
booten en hunne telegrammen mede
te geven naar Curacao of Trinidad,
vanwaar ze verder gezonden worden.

Ook Baron van Seckendorff maak-
te een cijfer-telegram gereed en bracht
het naar het ministerie van Buitenl.
Zaken te Caracas, om verlof te krij-
gen het te verzenden.

Hij sprak Dr. Paúl en kreeg de ver-
zekering, dat het cijfer-telegram zou
verzonden worden, doch enkel onder
voorwaarde, dat hij een sleutel zou
overleggen van de cijfers. Dat weig-
erde de Baron en behield zijn tele-
gram.

Daar het altijd aan diplomaten
geoorloofd is geweest, zich met hun-
ne regeeringen in verbinding te stel-
len, vooral in tijd van vrede, door
middel van cijfer-telegrammen, was
de weigering van Dr. Paúl eene be-
leediging, die maar weinig verschilt
van die welke den Amerikaanschen
Gezant is aangedaan door de ope-
ning van zijn postzak, die door de
Tacoma was aangebracht.

De officieele vertegenwoordiger van
een ander land zond verleden week
een telegram naar het Venezolaan-
sche telegraafkantoor te Porto Cu-
bello. Het begon in 't spaansch en
verzocht den Kapitein van een stoom-
boot, die toen in de haven lag, om
het cijfer-telegram, dat volgde, mee
te nemen naar Curacao. Dat tele-
gram werd niet uit Caracas verzon-
den, omdat het cijfers bevatte, en
toen de diplomaat naar zijn telegram
informeerde, werd hem (hoe eerlijk!)
het bedrag, dat hij betaald had, te-
ruggegeven.

New-York Herald, 3 Sept.

De laatste canard.

De laatste canard is, dat de Hol-
landsche Regeering den Gouverneur
van Curacao heeft teruggeroepen.
De oorlogsschepen, zegt men, zijn
op weg om namens de Koningin der
Nederlanden aan President Castro
verontschuldigen aan te bieden.

„Een schoener zou meer dan vol-
doende zijn, om die verontschuldi-
gingen over te brengen,” zei lachend
een diplomaat, toen hij het nieuws
hoorde.

Venezolanen beweren, dat Castro
reeds weken lang een Spaansche
vertaling had van het artikel, waarop
hij de uitdrijving van den Heer de
Reus grondde. Hij maakte er ech-
ter geen werk van, vóór het oog-
enblik, dat hij hoorde, dat de heer
de Reus zijn gezantschap ging slui-
ten, om naar Bogotá te gaan, daar
hij ook voor Columbia gezant is,
ofschoon hij feitelijk zijn geheelen
tijd in Caracas doorbracht. Castro
was hem voor en besloot tot zijne
wegzending.

5 Sept.

De Colombiaansche en Venezolaan-
sche geldquaestie.

Het Colombiaansche geld veroor-
zaakt op het oogenblik minder last
dan vroeger.

In de douane-kantoren wordt het
aangenomen op een grondslag van
10,000 Columbiaansche fuertes te-
gen \$100 (Amerikaansch) goud en
gewoonlijk circuleert het op dien
grondslag of daaromtrent; maar de
kooplieden zijn niet verplicht het
aan te nemen op dien grondslag;
en zij kunnen de koopers verplich-
ten een vaster betaalmiddel te zoeken.
In Cúcuta (Columbia) onder-
vindt men meer last van het Vene-
zolaansche geld, dat men daar ont-
vangt als betaling voor de goede-
ren naar Maracaibo verscheept. In
naam heeft Venezuela het goud tot
grondslag en vóór dat President

Castro aan het bewind kwam, was
er bijna niets anders dan goud in
omloop. Nu is het alleen papier en
zilver, dat 40 dollarcenten op een
dollar waard is en reeds in waarde is
gedaald van 7% tot 9%. Men zegt,
zelfs, dat de banken hun goudvoor-
raad kwijt zijn. Als er eens door
droogte of anderszins een of andere
oogst mislukt, dan loopt Venezuela
gevaar, bankroet te gaan, 't welk
de waarde van het geld enorm zou
doen dalen.

President Castro's ouderlijk huis
ligt te Capacho, te paard vier uur
van Cucuta. Zijn vader, een nede-
rige oude kerel, leeft daar nog en
brengt zijn meesten tijd door geze-
ten op de trappen van de Kerk,
met zijn voeten in alpargata's of
touwshoenen, zoodat men het schoei-
sel noemt, waarbij de groote teen
en de hiel vrijblijven. Een van de
zusters van den President, houdt hier
een winkel.

Advertentien.

Dankbetuiging.

*Namens de Eerw. Zusters en
Weesjes bedankt ondergeteeken-
de allerhartelijkst voor de buit-
engewone bewijzen van sym-
pathie op het gouden feest van
het Weeshuis van vrienden en
weldoeners ontvangen.*

*De Overste
Sr. M. Joachima.*

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

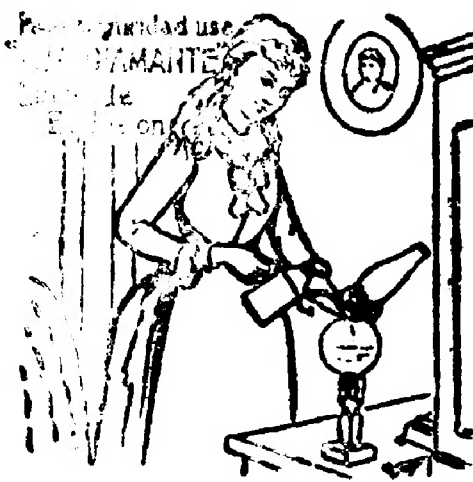
H. M. de Koningin der Nederlanden n
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curacao, Eerste Prijs Eere
medaille, 1904.
Curacao, Waterkant, Otr-
banda.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOU-
DEN en JUWEELEN VOORWER-
PEN, beledend ter Spaar- en Beleen-
bank van 1ste Maart 1907 t/m 31ste
Augustus 1907 onder
N°. 1083 X t/m N° 8394 X
zal plaats hebben op DONDERDAG
den 8 October a. s. en volgende
Donderdagen.
Belanghebbenden worden verzocht
den verkoop te voorkomen, door de
aanzuivering der verschuldigde inte-
resten.
Curacao, den 16de September 1908.

*De Voorzitter.
A. JESURUN.*

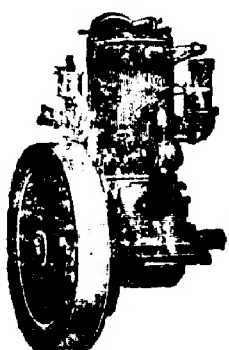

LANGMAN & MARTIN
NEW YORK, U.S.A.
Sole Agents for the
Caribbean Sea

STATARY OIL ENGINE

FURNISHED IN SIZES.
1 1/2 H. P. to 10 H. P.

Marine Engine

*The International Motors embody
simplicity, safety, economy, compact-
ness, ease and quickness of starting,
freedom from vibration and quiet
running. They are always ready when
fuel is at hand, and require no ex-
pert mechanical skill to operate; a
few simple instructions, thoroughly
understood being enough to enable
one of average intelligence to run
the motor satisfactorily. Once star-
ted and fairly under way, the motor
practically takes care of itself, using
fuel in proportion to its load, and
REQUIRING NO PARTICULAR ATTENTION,
OTHER THAN STARTING, STOPPING and
OILING.*

*These engines require no spark or
flame to keep them in operation,
as the charge is ignited by the Pis-
ton compressing the charge against
a hot surface.*

*CRUDE oil and kerosene are used
in these engines with equal efficiency.
Look for our Drycell Battery „Jove”
The best known,*

*Highest voltage, largest Amperage,
greatest recuperation, longest life.*

*Send for Catalogue E
International Oil engine Co.
38 Murray Street N. Y.
sole Agent for Dutch W. Indies
J. E. v. d. Meulen
Estate Ascension, Curacao.*

Geboren op den 11^{en} September 1908:

Everhardus Jacobus,

ZOON VAN

M. Ph. van Romondt

EN

M. C. C. van den Berge

Eenige en algemeene kennisgeving

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO